

Bilaga1

NORRMALMS KVALITETSREDOVISNING**Bakgrund**

Enligt regeringens förordning (1997:702, 2001:649) ska varje år upprättas en kvalitetsredovisning på kommun- och skolnivå som omfattar alla skolformer inklusive förskolan, skolbarnsomsorgen och särskolan när sådan verksamhet finns. Syftet är att redovisningen ska fungera som hjälpmedel för att utveckla och förbättra verksamheten genom att grundskolornas och förskolornas resultat och arbete med att uppfylla målen synliggörs.

Förutsättningar**Organisation**

Norrmalms barn- och ungdomsavdelningen består av förskola, grundskola, fritid, social omsorg för barn och unga, barn i behov av särskilt stöd samt barn och unga med funktionshinder. Avdelningen ansvarar för att ge goda förutsättningar till lärande och utveckling för barn och ungdomar i åldern 0-20 år och ska ha en helhetssyn på barns och ungdomars vardag genom ett nära samarbete mellan samtliga verksamheter.

Inom Norrmalm finns åtta grundskolor (sju skolenheter). Förutom den ordinarie skolverksamheten finns särskilda profilklasser: musikklasser, engelskspråkiga klasser och judiska klasser. För profilklasserna gäller hela Stockholms län som upptagningsområde. Inom två skolenheter finns tvåspråkiga klasser (svenska-engelska) och en skolenhet har inriktning Ma/No och Sv/Eng/drama. En skolenhet ansvarar för stadsdelens särskilda undervisningsgrupper och en annan skolenhet för stadsdelens förberedelseklasser, skolår F-5. Stadsdelens särskoleverksamhet, F-10, finns huvudsakligen inom en skolenhet och består av grundsärskola, träningsklasser och fritidshem. Klasserna är integrerade i grundskolans lokaler och viss samverkan sker med grundskolan lärare i praktisk-estetiska ämnen samt i NO-ämnena. Elever i skolår 6-10 erbjuds också eftermiddags- och lovverksamhet i form av korttidstillsyn (KTT).

Flera skolor har integrerat skolbarnsomsorgen med skolverksamheten. Ett par skolor har helintegrerad förskoleklass, skolbarnsomsorg och skola. Samtliga skolor erbjuder eleverna i skolår 4-6 mellanstadieverksamhet/fritidsklubb. Inom stadsdelen finns också enskilda anordnare av mellanstadieverksamhet.

Norrmalms förskolor är organiserade i sju resultatenheter fördelade på 29 olika adresser. Det finns en liten grupp för infektionskänsliga barn. Det finns också två utegrupper. Förskolornas arbetssätt och metoder utgår från en Reggio Emiliainspirerad barnsyn. En öppen förskola öppnar i Vasaparken i januari 2006.

Barn och elever

I förskolorna var 1 325 barn inskrivna. Detta är en ökning med ca 60 barn från föregående år. Under året fick 45 barn modersmålsstöd. Detta är en ökning med 25 barn jämfört med 2004.

I skolorna var 4 402 elever inskrivna, vilket är en minskning med 95 elever jämfört med 2004. Ca 65 % av eleverna är från den egna stadsdelen och ca 35 % kommer från andra stadsdelar och kommuner. 610 elever deltog i modersmålsundervisningen. Detta är en liten ökning i förhållande till 2004 då 604 deltog i denna undervisning.

Inom skolbarnsomsorgen var 1 076 barn inskrivna. Detta är en ökning med ca 20 barn jämfört med 2004. I kommunal mellanstadieverksamheten deltog ca 250 barn och ca 240 barn i enskild, vilket är jämförbart med 2004.

Personal

I förskolorna är antalet barn per vuxen 4,6. Detta är högre personaltäthet jämfört med 2004 då antalet barn per vuxen var 4,9. Andelen förskollärare har sjunkit något men är fortfarande högt jämfört med staden i övrigt, 56 % jämfört med 62 % 2004.

Antalet elever per lärare i skolår F-9 är 12,0. Detta är i princip samma nivå som 2004. Andelen behöriga lärare är fortsatt mycket hög, 97 %. Antalet barn per personal inom skolbarnsomsorgen är 14,9. Detta är lägre personaltäthet jämfört med 2004 då antalet barn per personal var 11,2.

Lokaler

Befolkningsprognosen visar på en fortsatt ökning av antalet förskolebarn i stadsdelen. Det ökade behovet av förskoleplatser, uppdraget att klara barnomsorgsgarantin samt Stockholms stads mål att minska barngruppernas storlek har lett till att Norrmalm har öppnat flera nya förskoleavdelningar under året. Bland annat har tre fritidshem omvandlats till förskolor. Förskoleutbyggnaden kommer att fortsätta under 2006.

Elevunderlaget inom stadsdelen har under några år minskat och även nuvarande elevprognoser visar på minskningar. Med anledning av bl.a. elevminskningen och med fokus på ett effektivare lokalutnyttjande har integreringen av fritidshem och skola fortsatt under 2005, bland annat har en fritidsklubb integreras i en grundskola.

Måluppfyllelse

Kvalitetsarbete

Enheterna arbetar efter stadens kvalitetssystem, ILS, vilket innebär att de upprättar åtaganden i samband med verksamhetsplanen som sedan följs upp i samband med tertialrapport 2 och verksamhetsberättelsen. Den ekonomiska uppföljningen görs månatligen. Enheterna genomför dessutom egna brukarundersökningar bland föräldrar och elever. Enheterna följer också upp kommunala och statliga undersökningar som görs inom deras verksamhetsområde.

Bedömningsgrunder

Som bedömningsgrunder används stadens brukarundersökningar 2005, nationella och kommunala inspektörsrapporter 2004/2005, stadens kvalitetsredovisning 2004/2005, Stockholmsenkäten 2004 och fritidsvaneundersökning 2005, Skolhälans årsrapport 2004/2005, SALSA, förvaltningens/enheternas egna brukarundersökningar och utvärderingar samt nationella prov och betygsstatistik

Resultaten från de gemensamma undersökningarna varierar en hel del mellan de olika enheterna. Vissa enheterna har kommit långt inom angivna områden medan vissa enheter behöver utveckla en del eller flera av områdena. Det som redovisas nedan är således ett genomsnitt av måluppfyllelsen i Norrmalms verksamheter.

Normer och värden

Trygghet och trivsel är viktiga faktorer för att skapa en god miljö för lärandet. Alla förskolor och skolor fastställer sina värderingar utifrån Norrmalms värdegrund som kan sammanfattas i "Alla människors lika värde", "Brukaren i centrum" och "Delaktighet och ansvar".

Förskola

Förskolorna arbetar systematiskt med att stärka barnens självkänsla, att våga stå i centrum och att våga säga ifrån. Alla människors lika värde samt olikheter som tillgång ingår som en del i Norrmalms värdegrund och utgör därmed basen i de värdegrundsdiskussioner som förs i verksamheterna. Stor vikt läggs också vid säkerheten kring den fysiska miljön, både avseende inomhus- och utomhusmiljön. I förskolorna finns en hög vuxentäthet och en hög andel behöriga pedagoger.

Grundskola

Skolorna arbetar systematiskt och långsiktigt för att skapa en trygg lärandemiljö för både elever och personal. Skolorna har väl förankrade rutiner för elevvårdsarbetet och handlingsplaner mot kränkande behandling. I samtliga skolor finns fadder- och kamratstödjarsystem. I skolorna finns en hög vuxentäthet och en mycket hög andel behöriga pedagoger.

För att skapa trygghet och kontinuitet för eleverna är skola och skolbarnsomsorg integrerade. Inom en av skolenheterna finns också särskolan integrerad. Integreringen möjliggör en högre personaltäthet och ett bättre samarbete mellan verksamheterna.

Skolorna har också utvecklat arbetet med elevernas arbetsmiljö. I dagsläget har alla 6-9 skolor elevskyddsombud. Skolorna lägger också stor vikt vid att försöka minska stressen för eleverna genom att skapa en jämn arbetsfördelning.

För att skapa en större trygghet för eleverna under deras fritid har stadsdelen genomfört olika insatser. Alla 6-9 skolor har numera nätverksgrupper bestående av personal från skolan, socialtjänsten, fritidsenheten, församlingarna, polisen och representanter från ungdomsverksamheter. Hösten 2004 startades föräldravandringar med runt 90 aktiva föräldrar. Föräldravandrarna har ett nära samarbete med stadsdelens fältassistenter.

Resultat och analys

Enheterna genomför årligen egna brukarundersökningar avseende trygghet och trivsel. Även årets undersökningar visar att den stora majoriteten av barn/elever och föräldrar trivs och känner sig trygga i stadsdelens förskolor och skolor. Att det långsiktiga arbetet med att skapa trygga verksamheter är framgångsrikt bekräftas också av stadens brukarundersökningar 2005 och de inspektioner som genomförts i tre av stadsdelens verksamheter. Enligt stadens brukarundersökning rekommenderar en stor andel av de tillfrågade i verksamheten till andra: ca 90 % i förskolan, drygt 90 % i förskoleklassen, drygt 80 % i skolår 6 och drygt 70 % i skolår 9.

Även om majoriteten av barn/elever och föräldrar är nöjda med Norrmalms pedagogiska verksamheter finns utvecklingsområden. Norrmalms förskolor har minskat barngruppernas storlek under mandatperioden med i genomsnitt ett barn per grupp. Det finns ändå föräldrar i stadens brukarundersökning som tycker att barngrupperna är för stora. För att nå stadens mål kommer förskolorna att intensifiera arbetet med att sänka barngruppernas storlek med ytterligare ett barn under 2006.

Majoriteten av eleverna är trygga och trivs i Norrmalms skolor. Stockholmsenkäten från 2004 visar dock att ca 20 % av flickorna i skolår 9 någon gång har känt sig mobbade. Detta är den högsta andelen flickor jämfört med andra stadsdelar. Samtidigt visar stadens brukarundersökning 2005 att Norrmalm har högst andel elever som är nöjda med skolans arbete mot mobbning i skolår 6. Andelen nöjda elever sjunker dock kraftigt i skolår 9. Skolorna har tagit till sig detta och kommer på olika sätt att arbeta med flickors trygghet och tryggheten i skolår 9. För att ytterligare utveckla det förebyggande arbetet mot kränkande behandling, kommer skolorna också att ta fram en likabehandlingsplan under 2006.

Lärande och utveckling

Förskola

Förskolorna har under flera år arbetat utifrån en Reggio Emiliainspirerad barnsyn, vilket innebär att fokus i det pedagogiska arbetet ligger på observation, dokumentation och reflektion. Förskolorna arbetar också i projektform och med portfolio. Alla förskoleenheter är representerade i något av stadsdelens fyra pedagogiska nätverk, som är ett pedagogiskt forum för lärande och erfarenhetsutbyte. Ett flertal pedagoger har deltagit i kompetensutveckling i pedagogisk dokumentation.

För att utveckla barnens förmåga till kommunikativ, social och empatisk förmåga har förskolorna ett utforskade arbetssätt. Olika kulturaktiviteter ingår i detta arbete. Många pedagoger har deltagit i kompetensutveckling inom språkutveckling och matematik som har anordnats av kompetensfonden.

Grundskola

Grundskolorna varierar arbetssätten i undervisningen för att tillgodose elevernas olika lärstilar. Under året har många pedagoger deltagit i kompetensutveckling inom språkutveckling och matematik som har anordnats av kompetensfonden. Två av skolorna samarbetar med gymnasieskolan, vilket innebär att eleverna i skolår 9 ges möjlighet att läsa A-kursen i matematik och engelska. Under året har samtliga grundskolor påbörjat arbetet med att bygga upp matteverkstäder i skolorna.

Uppföljning och utvärdering av den enskilda elevens resultat sker vanligtvis i samband med utvecklingssamtalen. Skolorna har kommit en bit på väg att utveckla olika modeller för att kunna följa och förbättra elevernas kunskapsutveckling, exempelvis använder nu alla skolor läsutvecklingsschemat (LUS) som ett verktyg för att mäta elevernas läsutveckling.

Barn i behov av särskilt stöd

För de barn som är i behov av särskilt stöd inom förskolan upprättas handlingsplaner. I skolan upprättas åtgärdsprogram för de elever som riskerar att inte nå målen.

Inom en förskoleenhet finns tre särskilda grupper: en liten grupp för infektionskänsliga barn och två utegrupper. De särskilda undervisningsgrupperna inom grundskolan är knutna till en av skolenheterna. I möjligaste mån erbjuds stadsdelens elever plats i de egna särskilda undervisningsgrupperna. Detta har medfört en bättre och tryggare miljö för dessa elever och ett effektivare resursutnyttjande. Höstterminen 2002 startade en särskild undervisningsgrupp för elever i skolår 6-9 i samarbete mellan grundskolorna och socialtjänsten. Under 2005 har 15-20 elever deltagit i verksamheten som har varit framgångsrik så till vida att flertalet av eleverna har kunnat fortsätta sin skolgång på gymnasiets nationella program.

Under hösten 2004 genomförde Barn- och ungdomsavdelningen en översyn av organisationen för barn i behov av särskilt stöd inom stadsdelen. Översynen resulterade i att flera utvecklingsområden identifierades, t.ex. rutiner och arbetssätt inom avdelningen, gemensam mall för åtgärdsprogrammen och kompetensutveckling för att bättre kunna möta barn i behov av särskilt stöd. Under året har genomförandet av flera av dessa utvecklingsområden påbörjats. Under 2005 påbörjades också en ny form av planerings- och uppföljningsmöten där samordnaren för barn i behov av särskilt stöd, chefen för stödteamet och enhetschef samt berörda pedagoger träffas två gånger under året. Syftet med dessa möten är att klargöra mål, insatser och ansvar för att kunna sätta in adekvat stöd så tidigt som möjligt. Enheterna har under året också utvecklat ett nära samarbete med socialtjänsten inom stadsdelen.

Resultat och analys

Förskolornas egna utvärderingar och brukarundersökningar visar att barnen ges goda förutsättningar till utveckling och lärande. Detta bekräftas också av stadens brukarundersökning. En framgångsfaktor kan vara att förskolorna under flera år systematiskt har arbetat utifrån en Reggio Emiliainspirerad barnsyn. Förskolornas egna utvärderingar visar att det långsiktiga arbetet i de pedagogiska nätverken har inneburit en större pedagogisk samsyn inom enheterna. Förskolorna arbetar också efter det pedagogiska året, ett slags kvalitetssäkringssystem, där tid för reflektion, uppföljning och utvärdering är tydligt angivna. Enheterna anser att arbetet i projektform och med pedagogisk dokumentation och portfolio har gjort att barnets läroprocess blivit tydligare. Satsningen på mindre barngrupper och en fortsatt hög andel förskollärare har också givit goda förutsättningar för barnens lärande.

Enligt förskolornas egna utvärderingar har också arbetet i mindre projektgrupper visat sig framgångsrikt vad gäller barnens utveckling. Med hjälp av olika uttrycksformer (bild, sång, ramsor, musik, drama, rörelse, skapande) kan förskolorna tydligt se att barnens ord- och begreppsförråd utvecklas. Antalet barn som erhållit modersmålsstöd har ökat. Intentionen är att detta stöd ska ingå som en integrerad del i förskolans övriga verksamhet. Detta arbete kommer att fortsätta under 2006.

Eleverna i Norrmalms skolor visar fortsatt mycket goda resultat när det gäller såväl betyg som nationella prov. Inga större avvikelser finns i måluppfyllelsen i jämförelse med föregående års resultat. Andelen elever som är behöriga till gymnasiet nationella program har varit relativt konstant de senaste åren, 96 %. I jämförelse med både Stockholm och landet i övrigt är detta en mycket hög siffra. I Stockholm och landet i övrigt är 89 % av eleverna behöriga till gymnasiet nationella program. Eleverna har också fortsatt mycket goda resultat på de nationella proven i skolår 9. I matematik fick 98 % av eleverna godkänt, i svenska 98 % och i engelska 99 %. Detta är samma eller högre nivå som 2004.

Eleverna i skolår 5 visar också fortsatt goda resultat på de nationella proven. Enligt både den nationella och den kommunala inspektörsrapporten behöver de flesta skolor utveckla uppföljning, utvärdering/analys och dokumentation av verksamheterna så att det bättre går att följa den enskilda elevens kunskapsutveckling. Stadsdelens skolor ska under 2006 utveckla resultatuppföljningen ytterligare, bland annat med hjälp av datorstöd.

Enligt förvaltningens egna utvärderingar har det systematiska arbetet med barn i behov av särskilt stöd lett till att enheternas kompetens att identifiera barn i behov av särskilt stöd har utvecklats. Förhoppningen är att de förbättrade rutinerna och det fördjupande samarbetet med bland annat socialtjänsten ska leda till att ännu fler barn som är i behov av särskilt stöd upptäcks tidigt.

Bedömning och betyg

Grundskola

Normmalms skolor har under flera år arbetat med att revidera och förtydliga mål och kravnivåer och att förmedla dessa till elever och föräldrar. Normmalms grundskolor deltar också i stadens kompetensutvecklingsprojekt som syftar till att skapa bättre bedömaröverensstämmelse inom staden, stadsdelen och den egna skolan.

Resultat och analys

Skolverkets rapport "Betyg med lika värde" från våren 2004 pekar på de brister som finns i landets skolor när det gäller likvärdig bedömning. Samma brister har också under ett antal år lyfts fram i både den kommunala och nationella inspektörsrapporten samt stadens brukarundersökning 2005. Skolverket statistikverktyg SALSA bygger på elevuppgifter från grundskolan år 9 och presenterar vilket betygsresultat en skola "bör ha" när hänsyn har tagits till skolans förutsättningar, t.ex. föräldrars sammanvägda utbildningsnivå. Rapporten för 2005 visar att Normmalms skolor har en relativt god överensstämmelse med SALSA-värdet. Bedömaröverensstämmelsen kan dock utvecklas ytterligare, både inom och mellan skolorna i stadsdelen. Skolornas deltagande i stadens kompetensutvecklingsprojekt fortsätter under 2006. Diskussionerna i lärarnätverken inom stadsdelen som påbörjades under året kommer också att fortsätta nästa år.

Hälsa

Förskola och grundskola

Sedan 2003 omfattas barn- och ungdomsavdelningen av förskola, grundskola, fritidverksamheter, socialtjänst och omsorg om funktionshindrade. Tanken med organisationen är att ge förutsättningar för ett nära samarbete mellan verksamheterna för att ge bästa möjliga förutsättningar för stadsdelens barn och ungdomar att nå målen.

Som ett led i arbetet med stadens elevhälsostrategi bildades under hösten 2004 områdesgrupper med representanter från barn- och ungdomsavdelningens samtliga verksamheter. Syftet med områdesgrupperna var att ta fram gemensamma utvecklingsområden för elevhälsoarbetet i stadsdelen. Arbetet i områdesgrupperna avslutades under 2005 för att fortsätta inom de enskilda enheterna.

Skolhälsans årsrapport, skolornas hälsoundersökningar och rapporter från Skolverket och Folkhälsoinstitutet visar på en ökad fysisk och psykisk ohälsa bland landets barn och ungdomar. Både förskolorna och skolorna är medvetna om att de har en viktig roll i det hälsofrämjande arbetet och försöker därför ha hälsoperspektivet som en röd tråd i verksamheten. En stor del av förskolornas pedagogiska verksamhet förläggs t.ex. utomhus. Detta för att barnen både ska få frisk luft och röra sig mer.

Flera skolor har Hälsa som särskild inriktning och erbjuder t.ex. ett utökat timantal i idrott. I en del skolor samarbetar lärarna i ämnena Idrott och Hemkunskap för att ge eleverna en vidare kunskap om vikten och sambandet mellan motion och mat. Norrmalm deltar i regeringens satsning "Handslaget" som är ett projekt mellan skola och idrottsföreningar, där idrottsföreningarna erbjuder idrottsaktiviteter några timmar i veckan i skolorna för att förbättra den fysiska och psykiska hälsan hos Norrmalms elever, särskilt hos inaktiva elever.

Resultat och analys

Förvaltningens egna utvärderingar visar att samarbetet mellan enheterna har ökat. Arbetet inom bl.a. områdesgrupperna har medfört att man har lärt känna varandra och att det då har blivit både enklare och naturligare att ta kontakt med varandra. De pedagogiska enheterna har nu alla en kontaktperson från socialtjänsten. Samarbetet med fritidsenheten har också utvecklats. Exempelvis samarbetar en skola och fritidsenheten om ungdomsverksamhet för funktionshindrade barn och ungdomar.

Arbetet med att få barn och elever att äta bättre och röra sig mer är ett långsiktigt arbete och det är först om ett antal år man kan se resultat. Samarbetet med "Handslaget" har dock medfört att drygt 330 Norrmalmsbarn fått möjlighet till ytterligare tid till idrott och rörelse.

Barns, elevers och föräldrars inflytande

Förskola

Förskolorna arbetar aktivt med barninflytande, främst genom att lyssna till och observera barnen samt genomföra barnintervjuer. Barnens tankar och intressen ligger sedan till grund för t.ex. de olika projektarbeten som genomförs.

Grundskola

Eleverna har möjlighet till inflytande genom främst utvecklingssamtal, klass-, elev- och matråd samt olika brukarenkäter. Enligt skolornas egna utvärderingar fungerar klass- och elevråd i stort sett tillfredsställande. Som ett ytterligare led i demokratiarbetet får sedan 2003 klasserna i skolår 9 besök av en ledamot från stadsdelsnämnden för att diskutera elevernas möjligheter till inflytande i t.ex. ungdomsfrågor. Detta har resulterat i att flera elever har inkommit med medborgarförslag inom olika områden. Skolorna har under en längre period arbetat med att hitta former för elevernas inflytande utöver den egna lär- och arbetssituationen.

Föräldrainflytande sker vid utvecklingssamtalen, daglig kontakt, föräldraråd/förvaltningsråd, vecko-, och månadsbrev, brukarenkäter och stadens synpunkts- och klagomålshantering.

Resultat och analys

Stadens brukarundersökningar 2005 visar att inflytandefrågorna är ett utvecklingsområde. Resultatet bekräftas också till viss del av enheternas egna undersökningar. Enligt skolornas egna utvärderingar fungerar dock klass- och elevråd tillfredsställande. Enheterna kommer att arbeta på olika sätt för att hitta bättre former för föräldrainflytandet. Skolorna kommer att fortsätta arbetet med att utveckla det reella inflytandet för eleverna i framför allt lärsituationen.

Övergång och samverkan

Stadsdelen har sedan några år en handlingsplan för övergången mellan förskola och förskoleklass som har reviderats under året. Rutiner finns för övergångar inom och mellan skolor samt från skolår 9 till gymnasiet. Rutiner för övergång och samverkan mellan förskola och grundskola är ett utvecklingsområde som bland annat lyfts fram i inspektörsrapporterna. I förskolornas och skolornas arbete med elevhälsostrategin har också övergång mellan och inom enheterna identifierats som ett aktuellt utvecklingsområde. Enheterna kommer att arbeta vidare med detta område under 2006.

För de elever som är i behov av särskilt stöd tas tidiga kontakter mellan skolledning, elevvårdsteam och lärare för att förbereda elev, föräldrar och mottagande skola i tid. Detta fungerar enligt enheternas egna utvärderingar överlag tillfredsställande.

Slutsatser

Stadsdelens förskolor och grundskolor har nått verksamhetsmålen inom tilldelad budgetram med något enstaka undantag.

Stadsdelsförvaltningen har en organisation med bärkraftiga resultatenheter och tydlig ledning och styrning på alla nivåer. Styrningen kännetecknas av dialog och systematisk uppföljning. En omfattande kompetensutveckling har också genomförts för både chefer och medarbetare.

De pedagogiska verksamheterna på Norrmalm är uppskattade och framgångsrika. Detta bekräftas av stadens brukarundersökningar och också av enheternas egna undersökningar och uppföljningar.

Barn och elever känner sig trygga och trivs. Förskolornas och grundskolornas långsiktiga arbete med värdegrunden är en bidragande orsak till detta. En annan framgångsfaktor är en hög vuxentäthet. Avdelningens organisation har också gett förutsättningar till ett förbättrat samarbetet mellan enheterna som i första hand gynnar barn i behov av särskilt stöd, som i många fall har kunnat erbjudas adekvata insatser tidigt.

Eleverna har mycket goda resultat i både betyg och på nationella prov. En anledning till de höga resultaten är en kompetent lärarkår som har en positiv inställning till att själva ytterligare utvecklas inom sitt område. En annan framgångsfaktor kan vara att förskolorna under flera år systematiskt har arbetat utifrån en Reggio Emiliainspirerad barnsyn med observation, pedagogisk dokumentation och projekt. Förskolornas egna utvärderingar visar att dessa arbetssätt tydliggör barnens lärandeprocesser och medför att lärandet utvecklas redan i tidig ålder. De mycket goda resultaten i brukarundersökningarna i förskolan skapar också positiva förväntningar hos föräldrar som förvaltas och vidareutvecklas av grundskolan.

Norrmalms verksamheter strävar mot ännu högre måluppfyllelse och med utgångspunkt från resultaten i brukarundersökningar och andra undersökningar kommer enheterna att ytterligare utveckla ett antal områden under 2006, bland annat det hälsofrämjande arbetet (arbete mot kränkande behandling och droger/brott) och barn/elev- och föräldrainflytande.

Resultat av åtgärder 2005

- *Utveckla likvärdig bedömning/bedömaröverensstämmelse inom den egna skolan, stadsdelen och staden*
Samtliga kommunala grundskolor på Norrmalm deltar i stadens kompetensutvecklingsprojekt som syftar till att skapa bättre bedömaröverensstämmelse inom staden, stadsdelen och den egna skolan. Diskussionerna i lärarnätverken som påbörjades under året kommer att fortsätta under 2006.
- *Tydliggöra kopplingen mellan de nationella styrdokumentet och de lokala kursplanerna (mål- och resultatstyrning)*
Enheterna har påbörjat arbetet under året, bl.a. med föreläsningar och annan kompetensutveckling. Arbetet fortsätter under 2006.
- *Utveckla uppföljning, utvärdering/analys och dokumentation av verksamheterna så att det bättre går att följa den enskilda elevens kunskapsutveckling*
Enheterna har påbörjat arbetet under året. Arbetet fortsätter under 2006, bl.a. kommer möjlighet till datorstöd att undersökas.
- *Utveckla organisation och innehåll kring verksamhetsområdet Elevhälsa, bl.a. åtgärdsprogrammen*
Flera av de utvecklingsområden som identifierades i avdelningens översyn av barn i behov av särskilt stöd har genomförts. Resterande arbete kommer att genomföras under 2006.
- *Förbättra och tydliggöra samverkan mellan förskola, grundskola, skolbarnsomsorg, fritid och socialtjänst*
Samverkan mellan enheterna har utvecklats under året och tanken med avdelningens organisation, att ge förutsättningar för ett nära samarbete mellan verksamheterna för att ge bästa möjliga förutsättningar för stadsdelens barn och ungdomar att nå målen, är på god väg att uppfyllas.
- *Utveckla ledarskapet för chefer och pedagoger*
Ledarskapet har varit ett stående tema på avdelningens chefsmöten. Under 2006 kommer avdelningen att göra en särskild satsning på ledarskapet; samtliga förskolor och grundskolor kommer att erbjudas ledarutbildning för både chefer och pedagoger.
- *Utveckla de pedagogiska nätverken, bl.a. genom att grundskolan i större utsträckning ingår i nätverken*
Under året har ytterligare ett pedagogiskt nätverk startats. Grundskolan har dock inte deltagit i den utsträckning som planerat. Detta är ett utvecklingsområde under 2006.

- *Utveckla metoderna för matematik-, språk- och läsutveckling*
Förskolorna och grundskolorna arbetar kontinuerligt med dessa områden. Under året har många pedagoger deltagit i kompetensutveckling som har anordnats av kompetensfonden. Två av skolorna samarbetar med gymnasieskolan, vilket innebär att eleverna i skolor 9 getts möjlighet att läsa in A-kursen i matematik och engelska. Under året har samtliga grundskolor påbörjat arbetet med att bygga upp matteverkstäder i skolorna.
- *Utveckla IT som ett pedagogiskt verktyg*
Både förskolorna och grundskolorna har under året gjort olika satsningar för att IT ska bli både ett pedagogiskt och administrativt verktyg. Handlingsplanen för avdelningens E-strategi har följts och flera stadsdelsgemensamma utbildningar har anordnats. Under året har också en IT-pedagog-grupp från förskolan bildats. Arbetet med förskolornas hemsidaportal påbörjades under året och portalen kommer att publiceras i början av 2006. Arbetet med avdelningens E-strategi kommer att fortsätta under 2006.
- *Utveckla den verksamhetsförlagda utbildningen*
Norrmalm ansvarar för drygt 200 lärarstudenter. Arbetet med att förskolor och grundskolor själva ansvarar för studenterna har pågått, så också arbetet med att integrera den verksamhetsförlagda utbildningen som en del i stadsdelens övriga skolutvecklingsarbete. Stadsdelen har erhållit projektmedel från Lärarhögskolan för att ytterligare utveckla den verksamhetsförlagda utbildningen.
- *Stärka barn/elevs inflytande i förskolan och skolan*
Elevernas möjlighet till inflytande ges främst genom utvecklingssamtal, klass-, elev- och matråd samt olika brukarenkäter. Enligt skolornas egna utvärderingar fungerar klass- och elevråd tillfredsställande. Elevskyddsombud finns nu i alla skolor med skolor 6-9. Förskolorna arbetar aktivt med barninflytande, t.ex. ligger barnens tankar och intressen till grund för de olika projektarbeten som genomförs. Föräldrainflytande sker vid utvecklingssamtalen, daglig kontakt. föräldraråd/förvaltningsråd, vecko-, och månadsbrev, brukarenkäter och stadens synpunkts- och klagomålshantering. Enheterna kommer att arbeta på olika sätt för att hitta bättre former för föräldrainflytandet under 2006. Skolorna kommer att fortsätta arbetet med att utveckla det reella inflytandet för eleverna i framför allt lärsituationen.

Åtgärder för utveckling 2006

Med utgångspunkt från uppföljningen av föregående års utvecklingsområden, resultaten från den kommunala och statliga inspektörsrapporten, enheternas egna brukarenkäter, nyckeltal, budget och resultat från nationella prov, läsutvecklingsscheman samt betygsstatistik, kommer förskolorna och skolorna under 2006 att arbeta med nedanstående utvecklingsområden. Eftersom förskolorna och skolorna arbetar långsiktigt och förebyggande, fortsätter också arbetet med flera av föregående års utvecklingsområden.

- Utveckla uppföljning, utvärdering/analys och dokumentation av verksamheterna så att det bättre går att följa barnets/elevens utveckling, bl.a. genom de individuella utvecklingsplanerna och bedömaröverensstämmelse.
- Följa upp integreringen av de nya resultatenheterna inom förskola och grundskola.
- Ytterligare utveckla metoderna för matematik-, språk- och läsutveckling.
- Ytterligare utveckla IT som både ett pedagogiskt och administrativt verktyg.
- Ytterligare utveckla de pedagogiska nätverken, bl.a. genom att grundskolan i större utsträckning ingår i nätverken.
- Ytterligare utveckla den verksamhetsförlagda delen i lärarutbildningen.
- Utveckla det förebyggande hälsostrategiarbetet (t.ex. drog- och brottsförebyggande, anti-mobbings och jämställdhet) genom att bland annat förtydliga handlingsplanerna mot kränkande behandling (Likabehandlingsplan).
- Utveckla former för samarbete med externa aktörer, t.ex. lokala föreningar, Kulturskolan, biblioteken, kulturinstitutioner och högskolor/universitet.
- Delta i och arbeta efter intentionerna i stadens och stadsdelsförvaltningens ledarutbildning.